

Møtedato: 19. desember 2012
Arkivnr.:

Saksbeh/tlf:
Finn Henry Hansen, 75 51 29 00

Sted/Dato:
Bodø, 14.12.2012

Styresak 147-2012 Utredning av spesialisthelsetilbudet i Alta/Vest-Finnmark – mandat for arbeidet

Sakspapirene var ettersendt.

Bakgrunn

Helse Nord RHF har i løpet av det siste året vært i dialog med både Alta kommune og Helse Finnmark HF om videreutvikling av helsetilbudet for befolkningen i Alta.

Den styresaken som nå fremmes er en konkret oppfølging av denne dialogen og – mer spesifikt – det møtet som ble avholdt i Alta, den 6. november 2012 mellom styreleder og adm. direktør i Helse Nord RHF, Helse Finnmark HF og Alta kommune. Styreleder og adm. direktør orienterte styret i Helse Nord RHF om dette møtet i styremøte, den 28. november 2012 (jf. *styresak 142-2012/1 Orienteringssaker*, styreleders muntlige orienteringer, første strekpunkt), og det ble redegjort for saksgang og fremdrift i denne saken.

I etterkant av styremøtet ble det utformet et høringsbrev med utkast til mandat for arbeidet, adressert til Alta kommune og Helse Finnmark HF. Høringsfristen ble satt til 10. desember 2012. Høringen ble behandlet av styret i Helse Finnmark HF i styremøte, den 6. desember 2012, og i Alta kommunestyre, den 10. desember 2012. Høringsuttalelsene er vedlagt denne saken.

I det forslaget til mandat som fremmes i denne saken, er det gjort en vurdering av de hørings svar som er avgitt.

Vurdering av høringsuttalelsene

Hørings svarene fra henholdsvis flertallet i kommunestyret i Alta kommune og et enstemmig styre i Helse Finnmark HF viser generelt at partene er godt tilfreds med det mandatet som er foreslått lagt til grunn for utredningsarbeidet.

Helse Finnmark HF legger stor vekt på at det etableres et ryddig grensesnitt mellom prosjektet i Alta og arbeidet med den overordnede utviklingsplanen for Helse Finnmark HF. Adm. direktør i Helse Nord RHF vil både gjennom sammensetning av styringsgruppen og de føringer som legges i mandatet legge til rette for positivt samarbeid mellom prosjektet i Alta og utviklingsplanen for Helse Finnmark HF. I løpet av første halvår 2013 bør det derfor vurderes å arrangere felles møtepunkter mellom disse to prosjektene, eksempelvis gjennom et seminar.

Helse Finnmark HF er videre opptatt av at det må benyttes bred byggkompetanse innen alle prosjekter, inkludert Alta. Helse Nord RHF har etter hvert bred erfaring med deltagelse i store og krevende byggeprosjekter, og adm. direktør vil understreke nødvendigheten av å trekke veksler på tunge kompetansemiljøer i byggeprosjektene.

I høringsuttalelsen fra Alta kommune legges det særlig vekt på at utredningsarbeidet må ledes av Helse Nord RHF. Dette synspunkt har også støtte i Helse Finnmark HF og vil bli lagt til grunn i den videre oppfølging av dette arbeidet.

I Alta kommunes gjennomgang av de ulike elementer i mandatet uttrykkes det særlig tilfredshet med at det vurderes en vesentlig styrking av sykestuetilbudet, polikliniske tjenester, tilbudet for eldre, kronisk syke, og pasienter innenfor psykisk helse og rus.

Adm. direktør vil oppsummeringsmessig poengtere at Helse Nord RHF's særlige ansvar er å sørge for at befolkningen i Alta gis et likeverdig tilbud av helsetjenester, målt både med referanse til tilgjengelighet og kvalitet.

Adm. direktør forslag til mandat for utredning av helsetilbudet i Alta

- Prosjektet ledes av en styringsgruppe som oppnevnes av adm. direktør i Helse Nord RHF. Både Alta kommune og Helse Finnmark HF skal være representert i styringsgruppen.
- Det slås fast at Helse Nord RHF ikke har noe mandat fra sin eier om å utrede sykehusstrukturen i Finnmark, i betydningen å vurdere lokalisering/omlokalisering av sykehus.
- De tiltak som utredes i dette prosjektet forutsettes å bli premissgivende for de deler av overordnet utviklingsplan for Helse Finnmark HF som angår tilbudet for befolkningen i Alta. Det forutsettes nær kontakt og samarbeid mellom utredningsprosjektet for helsetilbudet i Alta og arbeidet med overordnet utviklingsplan for Helse Finnmark HF.
- Arbeidet skal bidra til å konsolidere og videreutvikle det distriktsmedisinske senteret i Alta som et samarbeid mellom Helse Nord RHF, Helse Finnmark HF og Alta kommune.
- Med utgangspunkt dagens (SSB-forventet fremtidig) demografi, vurderes etablering og dimensjonering av tjenester i forhold til variable nedslagsfelt/befolkningsunderlag, avhengig av om tjenester bare skal omfatte befolkningen i Alta, eller større befolkningsområder (nabokommuner, ev. hele Vest-Finnmark).
- Vurderingene som gjøres forutsettes å skje i samarbeid mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.
- I utredningen skal potensialet for ytterligere desentralisering av spesialisthelsetjenester til Alta vurderes og følges opp med konkrete forslag. Følgende tjenesteområder forutsettes utredet:
 - Polikliniske tjenester
 - Samarbeid med og bruk av private avtalespesialister
 - Videreutvikling/utvidelse av tilbudet innen psykisk helse, inkludert etablering av døgnbasert (24-7) krise- og akutt-tilbud. Disse vurderingene må samordnes med pågående utredningsarbeid i regi av Helse Finnmark HF.

- Vurdere og eventuelt etablere en rusbehandlingssenheter i Alta. Også disse vurderingene gjøres i tilknytning til pågående utredningsarbeid i regi av Helse Finnmark HF.
- Utvidelse av sykestuefunksjonen (flere heldøgns plasser/senger), samordnet med styrket fagtilbud innen indremedisin og geriatri, med særlig vekt på behovet for eldre og kronisk syke. Vurdere ulike driftsmodeller for sykestue/intermediærenhet, der indremedisinske og geriatriiske funksjoner inngår.
- I samarbeid med Nasjonalt senter for samhandling og telemedisin (NST) ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF teste ut, organisere og synliggjøre effektive telemedisinske løsninger i samhandling mellom første- og andrelinjen, inkludert sykestuer og sykehjem.
- Vurdere forutsetningene for – i samarbeid mellom fagmiljøene i Alta og Nordkapp – å utvikle en felles kompetansesenterfunksjon for sykestuene/intermediærenhet (jf. forannevnte punkt) i Finnmark. Denne funksjonen forutsettes utredet og utviklet i samarbeid med Universitetet i Tromsø.
- Vurdere mulighetene for å styrke det billeddiagnostiske tilbudet i Alta (etablering av flere undersøkelsesmodaliteter).
- Vurdere mulighetene for å rekruttere helsepersonell til et utvidet tilbud i Alta, og foreslå konkrete tiltak som kan bidra til det.
- Det forutsettes at de tiltak som foreslås iverksatt, ivaretar allment aksepterte krav til faglig kvalitet, og at tiltakene kan gjennomføres på måter som tilfredsstillende akseptable krav til kostnadseffektivitet og kostnadsrammer. Samfunnsøkonomiske konsekvenser, pasienttilfredshet samt nærhet og likeverdighet til helsetjenester skal også tillegges vekt.
- I nært samarbeid med Alta kommune skal det utredes nødvendige bygningsmessige løsninger for å utvide eksisterende og innpasse eventuelle nye funksjoner.
- De tiltak som utredes og fremmes skal ha en planhorisont på ti år (2014-2024) og være innbyrdes prioritert med milepæler for gjennomføring.
- Vurdere og beregne de investeringsmessige (bygninger, utstyr mv.) konsekvenser og kostnader av de forslag som fremmes.
- Vurdere de driftsmessige (personell, kostnader) konsekvenser av forslagene.
- Vurdere konsekvenser for øvrige helsetilbud i Finnmark, både innen somatikk, psykisk helse og rusbehandling.
- Det skal gjøres en gjennomgang/kvalitetssikring av at fødetilbudet i Alta tilfredsstillende nasjonale krav til kvalitet og tilgjengelighet (jf. veileder fra Helsedirektoratet).
- Det skal gjøres en gjennomgang av den akuttmedisinske kjede (inkludert ulike ambulansesmodaliteter) for befolkningen i Alta med hensyn til kvalitet og tilgjengelighet.
- Det skal gjøres en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) av de viktigste forslagene som fremmes i dette arbeidet.

Medbestemmelse

Utredning av spesialisthelsetilbudet i Alta/Vest-Finnmark – mandat for arbeidet vil bli drøftet med de konserntillitsvalgte og konsernverneombud i Helse Nord RHF, den 18. desember 2012. Protokoll fra drøftingsmøtet vil bli lagt frem for styret i Helse Nord RHF ved møtestart, den 19. desember 2012.

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Helse Nord RHF gir sin tilslutning til mandatet, slik det ble lagt frem i styresaken.
2. Styret ber om at arbeidstakerne blir invitert til å delta i dette arbeidet, i prosjekt- og/eller styringsgruppen.

Bodø, den 14. desember 2012

Lars Vorland
Adm. direktør

Vedlegg: Høringsuttalelse fra Helse Finnmark HF: Mandat utvikling av spesialisthelsetjenesten i Alta, Hammerfest 7. desember 2012

Høringsuttalelse fra Alta kommune: Utredning av spesialisthelsetjenesten, Alta 10. desember 2012

Hammerfest, 7.12.12

Til Helse Nord RHF
Bodø

Høringsuttalelse

Mandat - Utvikling av spesialisthelsetjenester i Alta

Vi viser til mottatte mandat for utvikling av spesialisthelsetjenester i Alta med høringsfrist 10. desember. Styret i Helse Finnmark har den 6.12.12 behandlet mandatet og fattet følgende høringsuttalelse:

- *Overordnet utviklingsplan for foretaket skal være premissgivende for arbeidet med alle byggesprosjekter i foretaket*
- *Lokalsykehuset for befolkningen i Vest-Finnmark skal ligge i Hammerfest*
- *Helse Finnmark skal lede prosessen med overordnet utviklingsplan.*
- *Delprosjekt Utvikling av spesialisttilbudet i Alta ledes av RHF som en del av deres "Sørge-for-ansvar".*
- *Tidligfaseveileder for planlegging av sykehusbygg skal benyttes i arbeidet.*
- *Ekstern konsulent med bred kompetanse innen sykehusbygg skal benyttes i arbeidet med overordnet utviklingsplan og alle delprosjektene.*

Helse Finnmark har iverksatt arbeid med å utarbeide en overordnet utviklingsplan for framtidige infrastruktur investeringer i foretaket, slik som HOD har pålagt gjennom revidert Tidligfaseveilder. I denne porteføljen inngår: a) Nye Kirkenes Sykehus, b) Utvikling av spesialisttilbudet i Alta (psykisk helsevern og utvidelse av arealet i spesialistpoliklinikken), c) Reorganisering av døgntilbudet i psykisk helsevern i helseforetaket (herunder etableringen av Samisk Helsepark) og d) Nye Hammerfest Sykehus. Den overordnede utviklingsplan omfavner alle delprosjekt som utvikles i foretaket eller gjøres i samarbeid med andre. Mandatet må ta opp i seg denne forutsetningen.

Tidligfaseveilederen for investeringer i sykehusbygg er premissgivende i slike prosjekter. Mandatet må ta høyde for dette. Ekstern prosjektbistand med bred kompetanse innen sykehusbygg må engasjeres.

Helse Nord RHF har slått fast at lokalsykehuset for befolkningen i Vest-Finnmark skal ligge i Hammerfest. På grunn av debatten som har pågått om denne saken i media, samt det uheldige forhold at utredning av sykehusstrukturen var med i overskriften i det brevet som først kom til adressatene, har dette skapt uro i fagmiljøene og blant ansatte ved Hammerfest Sykehus og i foretaket for øvrig. Derfor må lokalisasjonen av sykehuset for Vest-Finnmark til Hammerfest tydeliggjøres i mandatet.

Helse Finnmark skal selv lede prosessen med overordnet utviklingsplan og tre av fire delprosjekter. RHF leder arbeidet med Utviklingen av spesialisttilbudet i Alta med de endringer fra tidligere som fremkommer i mandatet som del av sitt "sørge-for-ansvar". Dette

må tydelig framgå av mandatet. Likeledes må det i prosjektorganiseringen av dette prosjektet sikres god kommunikasjon mellom alle del – prosjektene.

For øvrig er mandatet omfattende og godt og ledelsen i Helse Finnmark ber om å bli holdt løpende orientert i prosessen som en viktig samarbeidspartner til vår eier slik at det ikke blir tvil om styringslinjene mellom RHF – HF, RHF – Alta Kommune og HF – Alta Kommune. Vi ser fram til å delta på en konstruktiv måte i dette utredningsarbeidet.

Vi viser for øvrig til vårt møte mellom styreleder Kaldhol, adm. dir. Lars Vorland, styreleder Ulf Syversen og undertegnede den 3.12.12 i Tromsø.

Med vennlig hilsen
Helse Finnmark HF

Administrerende direktør
Hans Petter Fundingsrud
(sign.)

Saksprotokoll

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 10.12.2012
Sak: PS 149/12

Resultat:
Arkiv: G20
Arkivsak: 12/4935-6
Tittel: SP – UTREDNING AV SPESIALISTHELSETJENESTEN

Kommunestyrets behandling:

Behandling:

Følgende forslag fremmet:

Forslag fra V, FrP, Kyst og SV:

Utredning av spesialisthelsetjenesten.

Følgende høringsinnspill gis på henvendelse fra Helse Nord RHF:

Konsekvensutredning av spesialisthelsetjenesten og sykehusstrukturen i Vest-Finnmark - mandat for arbeidet, høring.

1) Kommunestyret er fornøyd med at Helse Nord vil utrede og vurdere følgende tjenesteområder:

- Ambulante polikliniske tjenester
- Utvidet bruk av private avtalespesialister
- Videreutvikling/utvidelse av tilbudet innen psykisk helse, inkludert etablering av døgnbasert (24-7)krise og akutt-tilbud
- Etablering av en rusbehandlingsenhet i Alta
- Utvidelse av sykestuefunksjonen (flere heldøgnsplasser), samordnet med styrket fagmiljø innen indremedisin og geriatri, med særlig vekt på eldre og kronisk syke
- Organisere og synliggjøre telemedisinske løsninger i samhandling mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten, inkludert sykestuer og sykehjem.
- Utvikle en felles kompetansesenterfunksjon for sykestuene/intermediærenhet i Finnmark
- Styrke det billeddiagnostiske tilbudet i Alta

Alta kommune vil bidra med nødvendig fagpersonell i prosjektet for å sikre helhetlig tenkning og gode løsninger mellom kommunalt ansvarsområde og statlig ansvarsområde.

2) Uavhengig av utredning av spesialisthelsetjenesten beskrevet i punkt 1, ønsker kommunestyret i tillegg at Helse Nord, i samarbeid med Alta kommune, ber helseministeren Jonas Gahr Støre om tillatelse til å utrede samfunnskonsekvenser av ny sykehusstruktur i Vest-Finnmark. Alta kommune håper at Helse Nord gjennom dette kan være med å bidra til at en samfunnsøkonomisk analyse gjennomføres.

Følgende ber vi blir tatt med i en samfunnsøkonomisk analyse:

- Spesialisthelsetjenestens investerings- og driftskostnader
- Tilgjengelighet
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Fagmiljø behandlingkvalitet
- Næringsutvikling
- Steds-, by- og regionutvikling
- Energi og miljø
- Kostnader ved overgang til ny struktur
- Fordelingseffekter som ulike alternativer vil gi, og hvilken usikkerhet samt fleksibilitet/muligheter som knytter seg til alternativene.

Analysen gjennomføres med utgangspunkt i finansdepartementets veileder i samfunnsøkonomiske analyser.

Følgende alternative modeller for fremtidig sykehusstruktur i Vest-Finnmark utredes:

0-alternativet: Fortsatt drift av Hammerfest sykehus, og en utvidet Altamodell (jmf pkt 1). Dette betyr nytt sykehusbygg i Hammerfest, og nødvendige bygningsmessige utvidelser i Alta.

Alternativ 1: Flytting av sykehus til Alta, og oppbygging av et distriktsmedisinsk senter i Hammerfest.

Alternativ 2: Etablering av Vest-Finnmark sykehus med to likeverdige klinikker, klinikk Hammerfest og klinikk Alta.

Alternativ 3: To selvstendige sykehus i Vest-Finnmark, Hammerfest sykehus og Alta sykehus.

Kommunestyret ser det som spesielt viktig å få en analyse av sykehusstruktur i forhold til økende behov for en føde- og akuttavdeling i Alta.

Alta kommune er villig til å være med å finansiere kostnadene ved en utredning av samfunnskonskvensene av ny sykehusstruktur i Vest-Finnmark..

Forslaget falt med 17 mot 18 stemmer.

Innstillingen vedtatt med 18 mot 17 stemmer.

Kommunestyrets vedtak:

Alta kommune er tilfreds med innholdet i *Forslag til mandat for utredning av helsetilbudet i Alta*, og anser dette som et godt utgangspunkt for utviklingen av det framtidige helsetilbud til befolkningen i Alta. Alta kommune forutsetter at arbeidet ledes av Helse Nord RHF, og at Alta kommune og Helse Finnmark HF inkluderes i styrings- og prosjektorganisasjonen.

Rett utskrift 10.12.12

Gro Anita Parken
Sekretær